

Resumé

Pojem investice v mezinárodních dohodách na ochranu investic

Pojem investice patří mezi nejzákladnější koncepty v mezinárodním investičním právu, neboť je rozhodující pro určení, které z hospodářských aktivit učiněných investory na území hostitelského státu budou chráněny příslušnou dvoustrannou či mnohostrannou dohodou na ochranu investic.

Cílem této práce je uvést možné příklady vyřešení stávající dichotomie v chápání pojmu investice a jeho výkladu v aplikační praxi, zejména v rozhodování rozhodčích tribunálů. Je tak rozebrán vývoj chápání pojmu investice až do současnosti, společně s jeho současným i historickým pojetím ve dvoustranných a mnohostranných dohodách na ochranu investic, s přihlédnutím k tomu, že v současné době neexistuje jednotná právní definice pojmu investice. Absence jednotné právní definice pojmu investice však nebrání toku zahraničních investic a sjednávání dvoustranných a mnohostranných dohod na ochranu investic, které obsahují široce koncipované definice pojmu investice. Současně lze vysledovat určité tendence směřující k určení určitých objektivních prvků společných všem investicím, kdy inspirace je hledána především v ekonomické vědě a jejím pojetí investice.

První kapitola této práce se zaměřuje na historický vývoj pojmu investice, kdy jeho počátky je třeba hledat v institutu diplomatické ochrany. Rovněž je tak provedena analýza prvních návrhů mnohostranných dohod, které obsahovaly ustanovení o ochraně investic.

Druhá kapitola se věnuje pojmu investice z hlediska ekonomické vědy, neboť její chápání pojmu investice je oproti právní vědě jednotné a ucelené. Současně je rozebrána problematika přímých a portfoliových investic.

Třetí kapitola se stručně zabývá pojmem investice z hlediska právní vědy, tento pojem je blíže prozkoumán v následujících kapitolách.

Čtvrtá kapitola je věnována definici pojmu investice ve dvoustranných dohodách na ochranu investic. Zkoumá také aktuální dohody na ochranu investic uzavřené Českou republikou a současně i některé další modelové dohody na ochranu investic.

V páté kapitole je provedena analýza mnohostranných dohod na ochranu investic, s důrazem na úpravu pojmu investice obsaženou v hlavních mnohostranných dohodách. Rovněž jsou uvedeny i příklady z rozhodovací praxe.

Šestá kapitola obsahuje zamyšlení nad možnou budoucí podobou dohod na ochranu investic, které budou uzavírány ze strany Evropské unie a které nahradí dvoustranné dohody na ochranu investic, uzavřené členskými státy Evropské unie.

Sedmá kapitola je celá věnována Úmluvě o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států, kdy je zejména rozebrána historie přijetí této úmluvy. Část této kapitoly se pak věnuje problematice Vídeňské úmluvy o smluvním právu a v ní zakotveným pravidlům interpretace mezinárodních smluv. Následně jsou rozebrány dvě metody interpretace ustanovení čl. 25 odst. 1 Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států. Závěr této kapitoly je věnován kritickému zhodnocení rozhodovací praxe rozhodčích tribunálů a uvedení několika příkladů z rozhodovací praxe.